

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

68. An Cardinales veniant in appellatione Clericorum, & in appellatione
Curialium Urbis Romanæ? Ex p. 5. tr. 2. res. 69.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

Cardinali propter eius reverentiam, &c. Ex part. 5. tr. 2. Ref. 371.

§. 1. **S**uppono in rescriptis dictam clausulam apponi potius, de stylo generali, quam de ministerio speciali, sonat enim potius in quamdam monitionem, videlicet ut non deferatur appellationi frustratoriae, quam quòd in aliquo deroget iuri communi unde talis clausula tollit solum friuolas, non autem legitimas appellationes. Ita Cenedus in *quæst. can. 9. 45. num. 43.* & Lancellot. *de arbent. part. 2. c. 12. limit. 8. n. 39. & 40.* & ideo ex Bartolo & Ripa docet Anton. Rippol. *variar. resol. cap. 2. de recus. omn. iudicium, num. 22.* quòd prohibita appellatione intelligitur solum de friuola, non autem de vera & reali. Hoc tamen supposito, & non obstante, respondeo ad quæstionem propositam affirmativè, & ita docet Farinacius in *fragmen. crim. part. 2. ver. index. nu. 963.* Tuschus *conclus. 400. num. 11.* Barbosa *claus. 9. num. 17.* Cucchus in *instr. canon. lib. 2. tit. 4. num. 103.* Zechius de *Republ. ca. Christiana, tit. 3. de Cardin. num. 9.* vbi sic ait. Quando Cardinali causa mandatur appellatione remota, non friuola tantum, sed quæcumque appellatio verita censetur iusta, vel iniusta. Ita ille, & ante illum Iacobatius de *Conciliis lib. 1. fol. 38. col. 1. lit. B.* Loricichius in *Thesaur. ver. Cardinalis §. 7. prinil. 9.* Manfredus de *Cardinal. decis. 156.* & Albanus de *Cardinal. quæst. 42. prinil. 4.* vbi sic ait. Clausula, *Appellatione remota*, in commissionibus apposta friuolas tantummodo appellationes reicere videtur, secus tamen est, quando in commissione Cardinali apposta esset.

2. Notandum est etiam, hic obiter pro præstantia Cardinalitatis dignitatis, quòd causa semel commissa Cardinali, & ab eo non decisa, non committitur alteri inferiori ad Cardinali, propter illius honorem. Ita Manfredus *vbi supra decis. 179.* & Iacobatius *loc. cit.* Item in signaturis, & iudiciis cum Papa eis causas delegat, non solere apponere clausulam, ut iustitiam faciant, sed tantum ut audiant & decident ne eis cum his verbis iniuria inferre videatur. Ita Zechius de *Republ. Christ. tit. 3. de Cardin. n. 9. prinil. 11.* Cucchus in *instr. can. lib. 2. tit. 4. num. 77.*

RESOL. LXVIII.

An Cardinales veniant in appellatione Clericorum, & in appellatione Curialium urbis Romane: Ex part. 5. tract. 2. Ref. 69.

§. 1. **R**espondeo in materia favorabili venire, Ita Duardus in *Bull. Cæna. lib. 2. can. 11. qu. 6. n. 11.* Alterius de *cenfuris, tom. 1. lib. 5. disp. 12. cap. 3.* Trotr. de *vero & perfecto Clerico c. 7. n. 3.* Belletus in *disquis. Cleric. p. 1. tit. de discipl. Clericali, §. 2. n. 8.* Calderinus in *c. in nostra, de rescript.* Secus autem dicendum est in materia odiosa, nam tunc appellatione Clericorum minime Cardinales comprehendit tradit Iason. *vol. 4. conf. 117.* Ruinus *vol. 5. conf. 4. n. 6.* Cephalus *vol. 1. conf. 1. n. 40. 42. & seq. Gigas de pensio. 9. n. 7.* Romanus *conf. 498.* Ferrerus *lib. 2. conf. 315. n. 7.* & alij, quos citant & sequuntur amicissimi Sanctarellus & Barbosa, ille in *var. resol. p. 1. 9. 38. num. 13.* hic autem in *tract. de appell. verbor. & c. appellat. 5. n. 6.* Notandum est etiam hic Cardinales appellatione Curialium urbis Romane in favorabilibus contineri, secus autem in odiosis, & ita docet Manfredus de *Cardin. decis. 148.* Laudentis de *Cardin. quæst. 24.* & alij.

Tom. IX.

RESOL. LXIX.

An credendum sit Cardinali testanti de re aliqua, etiam sine iuramento?

Et notatur, quod assertioni Cardinalis confirmanti statutum de mandato speciali Sedis Apostolica creditur?

Et quid, si dicat factum esse à Papa viâ Vocis oraculo?

Et Cardinali se esse Legatum dicenti creditur circa ordinariam potestatem, etiam si literas Legationis non exhibeat. Ex part. 5. tract. 2. Ref. 31.

§. 1. **N**egativam sententiam, quando agitur de præiudicio tertij, docet cum multis Doctores Gloriotius *respon. 12. num. 84.* Barbosa in *decretum Gratiani part. 1. dist. 97. cap. 3. num. 1.* Riccius *part. 4. collect. 1459.* & Zechius de *Republ. Christiana tit. 3. de Cardin. n. 9.* Sed quidquid sit de iure, de consuetudine Romanæ Curie credendum esse Cardinali aliquid asserenti etiam in præiudicium tertij, testatur Decius in *c. constitutus, n. 9. de appellat.* Ancharanus in *Clem. 1. n. 1. & ibid. Bonifacius n. 53. de probat. & alij.* Verum has sententias concordat & limitat Farinacius *9. 63. an. 58.* Tuschus *lit. C. concl. 103.* & Mascardus *conf. 140. & 269.* & ideo in casu contingenti vide illos. Nec etiam deseras videre Decisionem Rotæ coram R. P. D. Damasceno die 5. Martij 1618. apud posthumas Farinacij *tom. 2. decis. 630.* & coram Seraphino die 15. Octobris 1571. *tom. 1. decis. 142.* & *decis. 133. p. 1. n. 1. & decis. 293. n. 1. & p. 2. diuertorum Auditorum.*

2. Nota tamen quòd Laudensis *tr. de Card. 9. 56.* docet quòd creditur testimonio Cardinalium sine iuramento, & Manfredus de *Cardinal. decis. 158.* firmat credendum Cardinali de eo, quod dicit factum à Papa viâ vocis oraculo, etiam si agatur de præiudicio tertij. Ita Puteus *lib. 1. decis. 2.* Caputaquen, *p. 1. decis. 95.* Riccius in *collect. part. 4. collect. 1459.* Lapus *allegat. 33. n. 4.* & alij cum Germonio de *sacra immunit. lib. 3. c. 6. n. 43.*

3. Nota etiam quòd assertioni Cardinalis confirmanti statutum de speciali mandato Sedis Apostolicæ creditur. Ita sacra Rota die 15. April. 1611. coram Manzanedo apud Farinacium *p. 2. decis. 339. num. 1.* & Cardinali asserenti se esse Legatum creditur circa ordinariam potestatem, etiam si literas legationis non exhibeat, ut tradunt Doctores, quos citat & sequitur Barbosa *collect. in Cod. tom. 1. lib. 1. tit. 15. num. 5.*

RESOL. LXX.

Quam fidem faciat Cardinalis deponens de facto proprio, vel ad favorem sui familiaris: Ex p. 5. tr. 2. Ref. 93.

§. 1. **R**espondeo quòd Cardinalis deponens in facto proprio facit plusquam semiplenam probationem. Ita sacra Rota die 29. Ian. 1601. coram Illustrissimo Domino meo Coccino, litteris & virtute Vrbi & Orbi noto *decis. 19. n. 1.* Respondeo secundò quòd attestatio Cardinalis ad favorem sui familiaris, quamvis non plenè probet, facit tamen magnum adminiculum. Ita etiam sacra Rota die 11. Martij 1615. coram eodem Coccino apud Farinacium *tom. 4. decis. 556. n. 9.* & apud Ludouisium *decis. 166. num. 11.* vbi etiam docet, quòd ad effectum iustificationis plenè probat, quicquid sit ad effectum reservationis. Notandum est etiam hic quòd fides simplex extrajudicialis & sine iuramento facta per Cardinalem,

L 1 3 licet

NATI
TRIUMPHUM
1618
1619
1620
1621
1622
1623
1624
1625
1626
1627
1628
1629
1630
1631
1632
1633
1634
1635
1636
1637
1638
1639
1640
1641
1642
1643
1644
1645
1646
1647
1648
1649
1650
1651
1652
1653
1654
1655
1656
1657
1658
1659
1660
1661
1662
1663
1664
1665
1666
1667
1668
1669
1670
1671
1672
1673
1674
1675
1676
1677
1678
1679
1680
1681
1682
1683
1684
1685
1686
1687
1688
1689
1690
1691
1692
1693
1694
1695
1696
1697
1698
1699
1700

Super hoc
præiudicio
in tom. 1. tr.
5. Ref. 20. §.
Nec obstat.
ad lin. 4.